

de Volkskrant

Tijdschriften

'Handel in cacao, glucose en weemoed'

'Grootschalige, duistere ijzeren krochten spreken tot de verbeelding. Zo blijkt uit films, romans en videoclips. Daar worden vervallen, ontvolkte industriegebouwen steeds vaker gebruikt als decor voor grootste gebeurtenissen. Net als vampiers, en woeste bergpassen, of als een schreeuw van een uil in de nacht.' Dat schrijft *Blauwe Kamer*, onafhankelijk tijdschrift voor landschapontwikkeling en stedenbouw. Dit is geen vakblad, maar een journalistiek product dat dertien jaar geleden door landschapsarchitect Harry Harsema is opgezet om het onderwerp van zijn, zich onstuimig ontwikkelend, vakgebied onder de aandacht te brengen van een groot publiek. Met een oplage van ongeveer driehonderd duizend slaagt het blad daar inmiddels aardig in, zeker sinds eind vorig jaar de vormgeving nogal is veranderd. In een ruimere opmaak, tussen grotere foto's, komen de toch al toegankelijke teksten nog wat beter tot hun recht.

Het jongste nummer (december 2004/januari 2005) is gewijd aan 'Industrieel erfgoed als ontwerpogave.' Ondanks de romantiek die dit erfgoed omgeeft, is de nood hierbij hoog, zo valt te lezen. Want oude fabrieken worden tegenwoordig wel vaak erkend als waardevol, het behoud gebeurt vaak op trieste wijze. Zoals langs de rivier de Zaan, door *Blauwe Kamer* aangekaart onder de titel:

'Handel in cacao, glucose en weemoed'. 'Geen strategie, of ze is hier wél uitgetoet, tot aan het verplaatsen van monumenten toe. Maar de aanpak blijft incidenteel, het resultaat onsamenhangend. En soms worden monumenten zó verbouwd dat al hun charme daarbij verloren gaat.'

Het tijdschrift laat haarfijn zien waarom het zo vaak fout gaat. Vaak zijn er onzorgvuldige ontwikkelaars, of is er sprake van kortzichtig winstbejag. En politieke continuïteit is zeldzaam. Fons Asselbergs, directeur van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg, zegt het zo: 'Het is afschuwelijk dat de overheid zo'n wisselend gezicht laat zien, waarna andere partijen zich daaraan spiegelen en zich hetzelfde gaan gedragen.'

Blauwe Kamer benadert het onderwerp veelzijdig. Dus behalve een overzicht van wat er in Nederland wordt verpest, zijn er ook portretten van inspirerende projecten. Het terrein van de Amsterdamse Westergasfabriek is omgetoverd tot een bruisend cultuurpark, waarin alle gebouwen hun plaats hebben gekregen. En het Apeldoorns Kanaal wordt zowaar volledig erkend als belangrijk cultuurhistorisch element.

Kloeke essays worden afgewisseld met pittige columnns, actuele boekbesprekingen en verrassende nieuwsberichten. Over een prachtige Renaultfabriek in Parijs, bijvoorbeeld, waarvoor het ene plan na het ander niet doorgaat; over een steenkolenmijn in Henegouwen waar 'een voorbeeldige herbestemming in volle gang is' en over het stationsgebied in Utrecht waar 'alle plannen weer op losse schroeven staan omdat de gemeente niets kan beginnen zonder de medewerking van het machtig vastgoed bedrijf Córío.'

Blauwe Kamer verdient het terecht te komen op de bureaus van iedereen die meewerkt aan de inrichting van ons land. En Nederland verdient het dat dit blad dan wordt gelezen.

Hilde de Haan

Blauwe Kamer, tijdschrift voor landschapontwikkeling en stedenbouw. Uitgave van de Stichting Lijn in Landschap, Wageningen. ISSN 1389-742 x. Losse nrs. € 14,-